LIBERTUS

KPSS A GRUBU 2027

MEDENİ HUKUK

KONU ANLATIMLI

- Müfettişlik
- Uzmanlık
- Denetmenlik
- Banka Sınavları
- Gelir Uzmanlığı
- Vergi Müfettişliği
- Hâkimlik
- Sayıştay
- Kamu İhale Kurumu
- Kaymakamlık

VİDEO DERS HEDİYELİ

- Konu Anlatımlı
- Örnekler
- Yorumlar
- Uyarılar
- Pratik Bilgiler
- Özgün Sorular ve Açıklamaları

Video derslere ve kitabın baskı tarihinden sonraki güncellemelere erişebilmek için QR kodu okutunuz.

PEGEM AKADEMİ

LIBERTUS MEDENİ HUKUK KONU ANLATIMLI

Komisyon

ISBN 978-625-5442-02-4

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© Pegem Akademi
Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

14. Baskı: 2026, Ankara

Yayın-Proje: Pegem
Dizgi-Grafik Tasarım: Arzu Orhan Kaya
Kapak Tasarımı: Pegem

İletişim
Pegem Akademi: Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.
No: 141/33, Yenimahalle/Ankara
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: yayinevi@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Baskı: Ankara Özgür Matbaacılık
1250. Cad. No: 25 Ostim Yenimahâlle/Ankara

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 46821

ÖN SÖZ

Değerli Adaylar,

Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) ülkemizde kamu kurumlarında güvenceli meslek mensupluğu düzeyinde görev almak için artık temel bir unsur hâline gelmiştir.

Bu aşamada KPSS - A grubu adayları için önem arz eden temel nokta, KPSS'nin bir meslek edinme sınavı olmasından ziyade, kurum sınavlarına girme yeterliliği anlamında bir ön eleme sınavı olduğu gerçeğidir.

Büyük bir emek ve özveri ile hazırlanan kitabımız, hem KPSS'de hem kurum sınavlarında başarılı olabilmeniz için net bilgilerden uzaklaşmadan, son mevzuat değişiklikleri doğrultusunda güncel bilgilere ulaşabilmeniz hedeflenerek hazırlanmıştır.

Kitaba ilişkin sorularınızı **yayinevi@pegem.net** adresine e-posta yoluyla ya da **0538 594 92 40** numarasına WhatsApp üzerinden iletmeniz yeterli olacaktır.

Kitabımızın bilgi birikiminize katkı sağlaması ve sizlere başarı getirmesi dileğiyle.

Saygı ve hürmetle...

Pegem Akademi

Baskı tarihinden sonra yapılan mevzuat güncellemelerine QR ile ulaşabileceğiniz arti.pegemkampus.com adresinden aktive edeceğiniz e-Kitap'tan ulaşabilirsiniz.

TÜM KİTAPLAR YANINDA; CEPTE, TABLETTE VE MASANDA

Hibrit kitaplarda kullanıcılar;

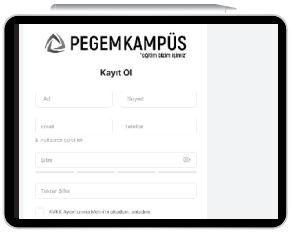
- Kitabın dijital formatına erişim sağlayabilirsiniz.
- Video derslere erişim sağlayabilirsiniz.

Detaylı anlatım için QR kodu okutunuz.

Pegem Kampüs web sitesi üzerinden aktivasyon kodunuzu aktif edebilmek ve içeriklere erişebilmek için aşağıdaki adımları takip ediniz:

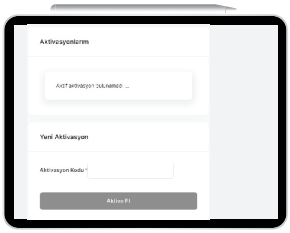
1. Adım
Üyelik

Mevcut tarayıcınızın adres çubuğuna **arti.pegemkampus.com** yazarak web sitemiz üzerinden üyeliğinizi gerçekleştirebilirsiniz.

2. Adım
Aktivasyon

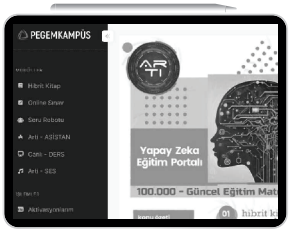
Üyelik bilgileriniz ile giriş yaptıktan sonra sol menüde yer alan **"Aktivasyonlarım"** sekmesine girerek kodunuzu aktif edebilirsiniz.

3. Adım
Ürünlerim

Aktivasyon işleminizi tamamladıktan sonra menüde aktif hâle gelen **"Hibrit Kitap"** sekmesine tıklayarak içeriklere ulaşabilirsiniz.

Aktivasyon kodu kitabınızın iç kapağında yer almaktadır. Aktivasyon kodu ile aktif ettiğiniz hibrit kitaba erişim 31.10.2027 tarihine kadar geçerlidir.

Pegem Kampüs İletişim Hattı
0312 418 51 55

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM
MEDENİ HUKUKA GİRİŞ VE BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ

A. Giriş 1

Sosyal Hayatı Düzenleyen Kurallar ve Yaptırım Türleri 1

Hak Kavramı 9

B. Medeni Kanunun Başlangıç Hükümleri 17

Hukukun Kaynakları ve Uygulanması 17

Açık Boşluk-Örtülü Boşluk 26

Gerçek Boşluk-Gerçek Olmayan Boşluk 27

Bilinçli Boşluk-Bilinçsiz Boşluk 27

Dürüstlük Kuralı 28

İyiniyet Kavramı 29

İyiniyetle Hak Kazanmanın Şartları 30

İyiniyetle İlgili İstisnalar 31

İspat Yükü 34

Resmî Sicil ve Resmî Belgeler 36

Çözümlü Test 37

Çözümler 39

Cevaplı Test - 1 42

Cevaplı Test - 2 45

Cevaplı Test - 3 47

Çıkmış Sorular 50

Çözümler 53

2. BÖLÜM
KİŞİLER HUKUKU
BİRİNCİ KISIM
Gerçek Kişiler

I. Gerçek Kişiler 55
A) Kişiliğin Kazanılması 55
B) Kişiliğin Sona Ermesi 57
C) Ölümün Dışında Kişiliğin Sona Ermesi 58
II. Gerçek Kişilerin Ehliyetleri 64
A) Hak Ehliyeti 64
B) Fiil Ehliyeti 65
C) Fiil Ehliyetine Göre Kişilerin Sınıflandırılması 68
III. Hısımlık 73
A) Kan Hısımlığı 73
B) Akdi (Sözleşmeyle Doğan) Hısımlık 75
C) Mahkeme Kararıyla Doğan Hısımlık = Suni (Yapay-Yapmacık Hısımlık) 75
IV. İkametgâh (Yerleşim Yeri) 77
A) İradi İkametgâh 77
B) Kanuni İkametgâh 77
C) İtibari (Varsayılan) İkametgâh 77
V. Kişilik Hakları ve Korunması 78
A) Kişilik Hakları 78
B) Kişilik Haklarının Korunması 79
VI. Adın Korunması 82
Cinsiyet Değişikliği 83
VII. Kişisel Durum Sicili ve Türleri 83
A) Kişisel Durum Sicili 83
B) Kişisel Durum Sicili Türleri 84
Çözümlü Test 85
Çözümler 87
Cevaplı Test - 1 89
Cevaplı Test - 2 92
Çıkmış Sorular 94
Çözümler 99

İKİNCİ KISIM
Tüzel Kişiler

Tüzel Kişilerin Türleri 104
Tüzel Kişilerin Ehliyetleri 105
Tüzel Kişiliğin Sona Ermesi 107
Dernekler 108
Vakıflar 121
Çözümlü Test 128
Çözümler 130
Cevaplı Test - 1 132
Cevaplı Test - 2 134
Cevaplı Test - 3 136
Çıkmış Sorular 138
Çözümler 138

3. BÖLÜM
AİLE HUKUKU

Nişanlanma 139
Evlenme 145
Boşanma 161
Mal Rejimleri 168
Soybağı 173
Tanıma 175
Babalık Davası 176
Evlat Edinme 177
Velayet 179
Vesayet 181
Çözümlü Test 190
Çözümler 193
Cevaplı Test 1 197
Cevaplı Test - 2 199
Cevaplı Test - 3 202
Çıkmış Sorular 204
Çözümler 207

4. BÖLÜM
MİRAS HUKUKU

Miras Hukuku 210
Mirasçılar 212
Kanuni Mirasçılıkta Zümre Yapılanması 213
Mirasın Paylaşılmasındaki Geçerli İlkeler 214
Eşin Mirasçılığı ve Kanuni Miras Payları 215
Saklı Paylı Mirasçılar ve Miras Payları 217
Ölüme Bağlı Tasarruflar 219
Ölüme Bağlı Tasarrufların İptali ve Tenkisi 228
Mirasın Açılması 231
Mirasın Reddi 235
Tereke Defterinin Tutulması 237
Resmî Tasfiye 238
Miras Sebebiyle İstihkak Davası 239
Mirasta Denkleştirme 239
Mirasın Paylaşılması 240
Çözümlü Test 246
Çözümler 250
Cevaplı Test - 1 253
Cevaplı Test - 2 255
Cevaplı Test - 3 259
Çıkmış Sorular 261
Çözümler 264

5. BÖLÜM

EŞYA HUKUKU

BİRİNCİ KISIM

Zilyetlik

I. Eşyanın Özellikleri ve Türleri 267
A) Eşyanın Özellikleri 267
B) Eşyanın Türleri 269
II. Tamamlayıcı Parça ve Eklenti 271
III. Zilyetlik 272

İKİNCİ KISIM

Tapu Sicili

Tapu Sicili 283
A) Tapuda Tutulan Siciller 283
B) Tapu Sicilinde Yapılan İşlemler 284
C) Tapu Siciline Hâkim Olan İlkeler 287

ÜÇÜNCÜ KISIM

Mülkiyet

Mülkiyet Hakkı 291
A) Mülkiyet Hakkının Kapsamı 291
B) Mülkiyet Hakkının Türleri 292
C) Taşınır Mülkiyeti 296
D) Taşınmaz Mülkiyeti 298

DÖRDÜNCÜ KISIM

SINIRLI AYNİ HAKLAR

Sınırlı Ayni Haklar 309

A) Ayni Haklara Hâkim Olan İlkeler 309

B) Sınırlı Ayni Hakların Sırası 310

C) Sınırlı Ayni Hakların Türleri 311

Oturma Hakkı 321

Çözümlü Test 337

Çözümler 340

Cevaplı Test - 1 343

Cevaplı Test - 2 346

Cevaplı Test - 3 348

Çıkmış Sorular 351

Çözümler 359

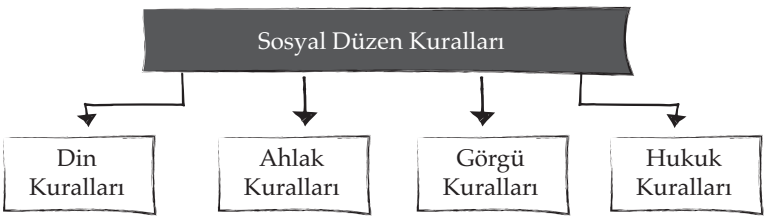
1. BÖLÜM

MEDENİ HUKUKA GİRİŞ VE BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ

A. GİRİŞ

Sosyal Hayatı Düzenleyen Kurallar ve Yaptırım Türleri

Toplu hâlde yaşayan insanlar arasındaki ilişkileri düzenleyen, toplumsal düzeni ve güveni sağlayan kurallara "sosyal düzen kuralları" denir. Sosyal düzen kuralları; din, ahlak, görgü ve hukuk kurallarından oluşur.

Din Kuralları: Din kuralları, evreni yaratan ve yöneten insan üstü bir varlığa inanmayı ve ona ibadet etmeyi emreder. Allah ile insanlar arasındaki ilişkileri ve insanların birbiriyle ilişkilerini düzenler. Din kurallarına uyulmadığında günah işlenmiş sayılır. Din kurallarının yaptırımı Allah tarafından cezalandırmadır. Yaptırımı manevidir. Kişi, din kurallarına uymak istemezse kişiyi dinî kurallara uymaya hiç kimse zorlayamaz.

Ahlak Kuralları: Toplumdaki bireylerin davranışlarını düzenlemeyi hedefleyen, "doğru veya yanlış, iyi veya kötü" davranışın ne olduğu sorusuna cevap veren kurallardır. İnsanların diğer insanlara karşı sorumluluk ve ödevlerini düzenleyen ahlak kurallarına "objektif ahlak kuralları" denir. Örneğin; başkasına verilen sözün tutulması, başkasının eşyasını izin almadan kullanmamak objektif ahlak kurallarıdır. İnsanların kendilerine karşı ödev ve sorumluluklarını düzenleyen ahlak kurallarına da "subjektif ahlak kuralları" denir. Örneğin; içini temiz tutma, kötü hisler beslememe subjektif ahlak kurallarıdır.

Ahlak kurallarına aykırı davranışın yaptırımı toplum tarafından ayıplanma, kınanma, dışlanma, hor görülmedir. Yaptırımı manevidir. Kanun koyucular hukuk kuralı koyarken toplumun genel ahlak düşüncesini ve mevcut ahlak kurallarını göz önünde bulundurur.

Ahlak kuralları zaman içinde hukuk kurallarına dönüşebilir. Örneğin, yardıma muhtaç olanlara yardım edilmesi gerektiğine ilişkin ahlak kuralı Medeni Kanun'da "Herkes yardım etmediği takdirde yoksulluğa düşecek olan üst soyu ile altsoyu ile kardeşlerine nafaka vermekle yükümlüdür." (TMK 364) şeklinde düzenlenmiştir. Eşlerin birbirine olan sadakat yükümlülüğü (TMK 185), yakın hısımlar arasında evlilik yasağı (TMK 129), eşlerin ergin olmayan çocuklarına da özen ve ilgi gösterme yükümlülüğü (TMK 338) ahlak kurallarının hukuk kurallarına dönüştüğüne ilişkin hükümlerdir. Bazı hukuk kuralları ahlak kurallarına yollama (atıf) yapmıştır. Örneğin, Borçlar Kanunu'nda ahlaka aykırı amacın sağlanması için verilen şeyin geri istenemeyeceği kural (TBK 81).

Ahlaka aykırı sözleşmelerin kesin hükümsüz olduğu düzenlenmiştir (TBK 27). Ahlaka aykırı fiille başkasına zarar veren kişi zararı tazminle yükümlü tutulmuştur (TBK 49). Medeni Kanun'da "Kimse özgürlüklerinden vazgeçemez veya onları hukuka ya da ahlaka aykırı olarak sınırlayamaz (TMK 23)." hükmüyle ahlak kuralı hukuk düzeninin parçası hâline getirilmiştir.

Görgü Kuralları: Günlük yaşamlarında kişilerin toplum içindeki birbiriyle karşılaştıkları veya belirli bir faaliyete katıldıkları zaman ne şekilde davranmaları gerektiğini gösteren kurallardır. Yaptırımı manevidir. Görgü kurallarına uymayan kişiler "görgüsüz, kaba" olarak nitelendirilir.

Hukuk Kuralları: Kişilerin birbiriyle ve devletle arasındaki ilişkileri düzenleyen, uyulması kamu gücü ile desteklenmiş, uyulmaması hâlinde devlet yaptırımına bağlanmış kurallar bütünüdür. Hukuk kuralları genel, soyut, sürekli ve objektiftir. Hukuk kuralları, dışa vurulmuş davranış ve ilişkileri düzenler. Hukuk kuralları toplumda hukuki güvenliği, adaleti, barışı, özgürlüğü, eşitliği ve toplumsal düzeni sağlar.

Hukuk kurallarının yaptırımı maddidir. Devlet zor kullanarak hukuk kurallarına uyulmasını sağlar.

Hukuk Kurallarının Yaptırımı

a. Cebri İcra

Herhangi bir borç ya da yükümlülüğün borçlu veya yükümlüsü tarafından kendi rızasıyla yerine getirilmemesi durumunda devlet gücüyle zorla yerine getirilmesidir.

b. Tazminat

Bir kimsenin, bir hukuk kuralına veya yaptığı sözleşmeye aykırı davranması sonucunda doğumuna sebebiyet verdiği maddi ve manevi zararı giderme yükümlülüğüdür. Haksız fiil ve sözleşmeye aykırı davranış hâlinde zarar uğrayan kişiye tazminat ödenir.

c. Ceza

Ceza kanunlarında suç olarak öngörülen hukuk kurallarının ihlali hâlinde uygulanan yaptırımdır.

d. İdare hukukunda iptal

İdari işlemlerin yetki, şekil, sebep, konu, maksat unsurlarından biriyle hukuka aykırı olması hâlinde idari yargı mahkemelerince geçmişe etkili olarak ortadan kaldırılmasıdır. Hukuka aykırı idari işlem ve eylemden zarar görenler idari yargıda tam yargı davası açarak zararlarını tazmin ettirebilir.

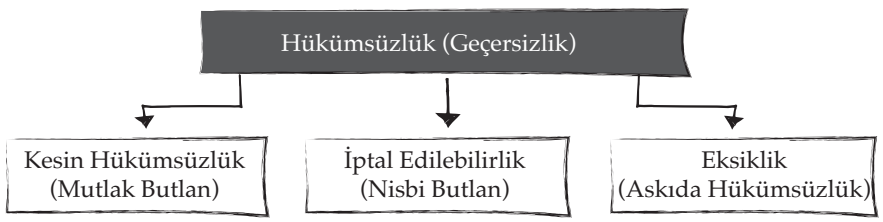
e. Hukuki işlemlere uygulanan yaptırımlar

1. Yokluk

Hukuki işlemin kurucu unsurlarından bir veya birkaçının olmaması hâlinde uygulanan yaptırımdır. Kurucu unsurlarda eksiklik varsa hukuki işlem varlık kazanamaz, hiç doğmamış sayılır. Örneğin, satış sözleşmesinin kurucu unsurları "satışa konu eşya ve satış bedeli"dir. Bu unsurlardan biri eksikse sözleşme hiç kurulmamış sayılır, yoklukla maluldür. Hukuki işlemin yokluğu, herkes tarafından her zaman ileri sürülebilir. Yok hükmünde bir işlemin ortadan kaldırılması için dava açmak gerekmez, dava yoluyla sadece yokluk tespit ettirilebilir. Hâkim işlemin yokluğunu re'sen (kendiliğinden) dikkate alır. Davada işlemin yokluğuna ilişkin beyanlar itiraz niteliği taşır.

2. Hükümsüzlük

Kanun koyucunun kurulmuş bir hukuki işleme, tarafların istediği hüküm ve sonuçları bağlamamasıdır. Hukuk kurallarınca konulan şekil ve şartlara uygun yapılmayan işlemlerin istenen hukuki sonucu doğurmamasıdır.

Kesin Hükümsüzlük (Mutlak Butlan)

Kurulmuş bir hukuki işlemin kamu yararı düşüncesiyle konulmuş, kamu düzenini ilgilendiren geçerlilik şartlarını taşımaması sebebiyle baştan itibaren geçersiz sayılmasıdır.

Kesin hükümsüzlük sebepleri;

- ❖ İrade beyanında bulunan kişinin ehliyetsiz olması
- ❖ İşlemin konusunun emredici hukuk kurallarına aykırı olması